

OBEREREZH 4: AN DISPAC'H GALL HAG AN IMPALAERIEZH ? KRESK UR GEVREDIGEZH NEVEZ E FRAÑS HAG EN EUROPA

Kudennadur: petra eo mareoù pennañ e savidigezh ar renadoù politikel disheñvel (Republik, Konsuliezh, Impalaeriezh)?

<https://www.youtube.com/watch?v=NmsyKH5UKX0>

Diell 1: Digoret e oa bet ar Stadoù meur d'ar 5 a viz Mae 1789 e Versailles.

Filmig: 0'00 da 1'05

Diell 2: D'an 20 a viz Even 1789 en em stroll kannaded an Trede Urzh er sal ar Jeu de Paume

Filmig: 1'15 da 3'22

Diell 3: tagadenn an toull-bac'h Bastilh , arouez galloud tidel ar roue

Filmig: 3'22 da 4'23

Diell 3: An Aon bras + Gwirioù-aotrou pennañ bet torret e-pad noz ar 4.08.1789 + DDHC

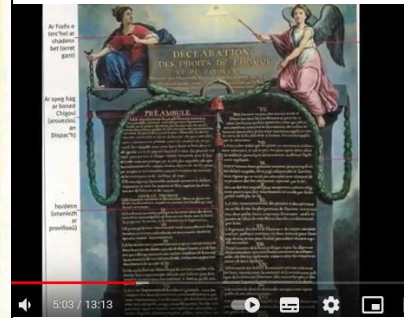
Filmig: 4'23 da 5'24

5 Bodadenn nozvezh ar 4 a viz Eost

« La séance du mardi soir, 4 août, est la séance la plus mémorable qui se soit jamais tenue. Les ducs d'Aiguillon, du Châtelet, proposèrent que la noblesse et le clergé prononcent le sacrifice de leurs privilèges. L'insurrection générale, les provinces en partie ravagées, plus de cent cinquante châteaux incendiés, les titres seigneuriaux recherchés avec fureur et brûlés, l'impossibilité de s'opposer au torrent de la Révolution, tout nous prescrivait la conduite que nous devions tenir. Il n'y eut qu'un mouvement général. Le clergé, la noblesse se levèrent et adoptèrent toutes les motions proposées. Il eût été inutile, dangereux même de s'opposer au vœu général de la nation. »

Markiz de Ferrières (kannad noblañs Saumur), *Mémoires*, 1821.

1 Peseurt testenn eo ? Eus pe urzh e oa aozer an destenn?
 2 Peseurt diviz a gemeras an noblañs hag ar gloer?
 3 Petra o bounte da gemer an diviz-se?
 4 Displegit ar frazenn islinnenn.

Disklêriadur gwirioù Mab-den ha re ar C'heodedad 26/08/1789

Filmig: 4'23 da 5'24

Diell 4: Klasket en deus ar roue hag e familh,rouanez hag o bugale, d'an 20 a viz Even 1791 tec'hout kuit eus Pariz , koñsideret prizonidi get ar Vodadenn hag ar sans-culottes.

Bez e oa Loeiz XVI é soñjal tizhout Metz dre guzh ha kavout eno armead divroidi an noblañs, èl ar Markiz de Bouillé, a c'hellehe skoazelliñ anezhañ dre adc'hounit e holl veli. Hogen, anavezet e oa e post Sainte-Ménéhould gant ar mestr-post Drouet, harzet un nebeud kilometradoù pelloc'h, e Varennes, ha kaset da Bariz en-dro, un ambroug a-zoare ouzh e evezhiañ.

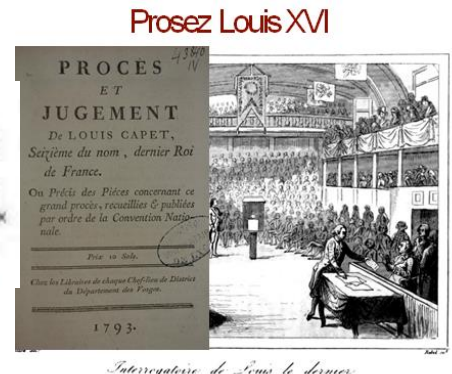
En ur dec'hout kuit eus ar gêr-benn, e tiskoueze ar roue ur virvidigezh(ardent) gwall zister evit ar renad nevez. Kollet getañ fiziañs un darn vat eus annezidi Bro-C'hall, a grogas neuze da c'houlenn ur Republik. Get tec'hadenn ar roue e savas disranniezh e-touez an dispac'hourien.

21 a viz Genver 1793 dibennidigezh Louis XVI

« Exécuté le 21 janvier 1793 sur la place de Louis XV, dite place de la Révolution. "Je meurs innocent des crimes dont on m'accuse. Je n'ai jamais désiré que le bonheur de mon peuple, et mes derniers vœux sont que le Ciel lui pardonne ma mort." »

Diell 5: dibennadur ar roue Louis XVI

Filmig: 5'24 da 9'46

Embann ar Republik get ar Goñvañsion nevez

7 L'instauration de la République (1792)

Le 10 août 1792, la monarchie est renversée.

a. Décret du 21 septembre 1792
 La Convention nationale déclare qu'il ne peut y avoir de Constitution que celle qui est acceptée par le peuple [...], que la royauté est abolie en France [...], que la République française est une et indivisible.

b. Constitution du 24 juin 1793
 Art. 25 – La souveraineté réside dans le peuple [...].
 Art. 29 – Chaque citoyen a un droit égal de concourir à la formation de la loi et à la nomination de ses mandataires [...].
 Art. 35 – Quand le gouvernement viole les droits du peuple, l'insurrection est, pour le peuple [...], le plus sacré des droits et le plus indispensable des devoirs.

1. Représentants.

Diell 6: savidigezh ar Republik 1792

Filmig: 9'10 da 9'46

Frañs en arvar e 1792

Filmig: 8'14 da 12'18

Maximilien de Robespierre (1758-1794), Anonyme, 1793, Mirdi broadel kastell Versailles.

La mise en place de la Terreur pour défendre la République en danger

Art. 1. Tous les gens suspects qui se trouvent dans le territoire de la République, et qui sont encore en liberté, seront mis en état d'arrestation.

Art. 2. Sont réputés gens suspects :

- ceux qui, soit par leur conduite, soit par leurs relations, soit par leurs propos ou leurs écrits, se sont montrés partisans de la tyrannie, et ennemis de la liberté ;
- ceux (...) qui n'ont pas constamment manifesté leur attachement à la Révolution (...).

D'après le décret du 17 septembre 1793, appelé « loi des suspects », voté à l'initiative de Robespierre.

Maximilien de ROBESPIERRE (1758-1794)

Avokad, dilennet depute an Tred-Stad e oa e 1789. Dont a reas da 32 vlez prezidant klub ar Jakobined. Dilennet depute Pariz er Goñvañsion, eñ e oa el Danton get ar Venezidi. Dont a reas da vout brudet buan evit e onestiz (lesanvet « Incorruptible ») hag evit e feson da vout plaen hag eeun e-barzh e gredennoù. Ezel ar C'homite a salud publik (poellgor, 12 ezel ennañ savet e miz Gwengolo 1792 ha garget get ar goñvañsion da gemer divizoù buan degemeret geti goude-se) e 1793, e oa-eñ e-penn aozadur ar Spont Bras. Kas a reas d'ar marv ar re enep d'e bolitikerezh el Camille Desmoulins ha Danton; Harzet e voe d'an 9 Thermidor.

Dibennet e voe hep barnedigezh d'an 28 a viz Gouere 1794).

Taol diskar-Stad:
18 Brumaire
9 a viz Kalafñv-Goañv
1799

Filmig: 12'14 da 13'13

<https://www.youtube.com/watch?v=hPvayW5kml0>

Filmig: 0'00 da 6'03

Diell 8: sakr
Napoleon, 2/12/1804

Diell 9: A-dal 1803 e alouba Napoleon Bonaparte Europa. Met e 1812 e koll ul lodenn vras eus e arme e Rusia. Trec'het eo e Alamagn hag e Frañs e ro e zilez e 1814.

Distreiñ a ra e-pad ar C'hant devezh met eo da vat trec'het e Waterloo e 1815. Harluet eo àr an enezenn Santez Helene, marvel a ra e 1821.

L'apogée de l'Empire napoléonien (1811)

OBEREREZH 4: AN DISPAC'H GALL HAG AN IMPALAERIEZH? KRESK UR GEVREDIGEZH NEVEZ E FRAÑS HAG EN EUROPA

Live 1

Kudennadur: petra eo mareoù pennañ e savidigezh ar renadoù politikel disheñvel (Republik, Konsuliezh, Impalaeriezh)?

Barregezh labourer	En em briziñ				Ali ar gelennerez			
En em lec'hiañ en amzer : -Gouzout a ran renkañ darvoudoù, tudennoù ha mareadoù an eil diouzh egile en doare emren e-barzh ar prantad istorel a glot -Implij a ran gerioù resis evit termenañ ar cheñchamantoù etre pe prantad istorel	Faziañ a ran etre an deiziadoù pe ne zoujan ket doc'h ar gronologiezh	-kenliammañ a ran deiziadoù un darvoud hag ha e savan ar frizenn e reiñ anvioù d'an darvoudoù-mañ	-gouzout a ran deiziadoù un darvoud hag e adlakaan anezhe er c'henarroud, sevel a ran ar frizenn hag e urzhian anezhe e reiñ an anvioù	-gouzout a ran deiziadoù un darvoud sevel a ran ar frizenn, urhiañ a ran anezhe, envel a ran anezhe e kinnig anezhe, justitiañ a ran perak ez eus cheñchamantoù er c'henarroud, Gouzout a ran displegañ perak an darvoud resis a c'hell kas ur cheñchamant bras				

Urzh-labour: get sikour an dielloù hag an dorn-levr, klokait ar frizennoù edan. Skrivit anvioù ar prantad istorel a glot get ar gentel ha lakait an deiziadoù an darvoudoù meneget.

4/09/1791 10/08/ 1792

9/11/1799

2/12/1804

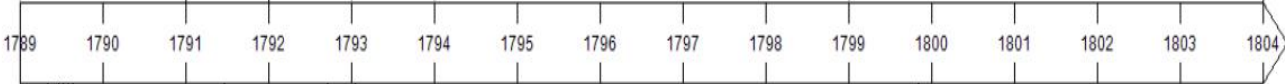
Monarkiezh
vroadel
voneizhiñ
1789-1791

Iañ Republik

Konsuliezh (Napoleon
Bonapart koñsul)

Spouron
(Danton
, Robespi
erre)

Monarkiezh
voneizhel
1791-1792

Bodadenn ar
Stadoù meur
5/05/1789

Tec'hadeg ar
roue
20/06/1791

Embannadur ar
Republik
21/09/1792

Le Sal ar Jeu de
Paume
20/06/1789

tagadenn ar
Bastille
14/07/1789

torridigezh
dreistwiriou
4/08/1789

Disklêriadur
mab-den
C'heodedad :
26/08/1789

Dibennadur ar
roue
21/01/1793

Taol diskar-Stad ar jeneral
Bonaparte
18 Brumaire
9/11/1799

Sakr Napoleon,
Impalaer ar C'hallaoued
02/12/1804

Bonaparte
Koñsul a vuhez-pad
16 Thermidor an X
4/08/1802

1804 à 1815

lañ impalaeriezh

1815

Restaorasion (
Distro ar roue
Louis XVIII)

1804 1805 1806 1807 1808 1809 1810 1811 1812 1813 1814 1815 1816

Kod
sivil

21/03/1804

Sakr Napoleon,
Impalaer ar C'hallaoued

02/12/1804

Trec'h
Austerlitz

2/12/1805

An Impalaeriezh
en he barr

Trec'het eo e
Rusia

1812

Trec'het eo e
Waterloo ha
dilez an
impalaer

18/06/1815

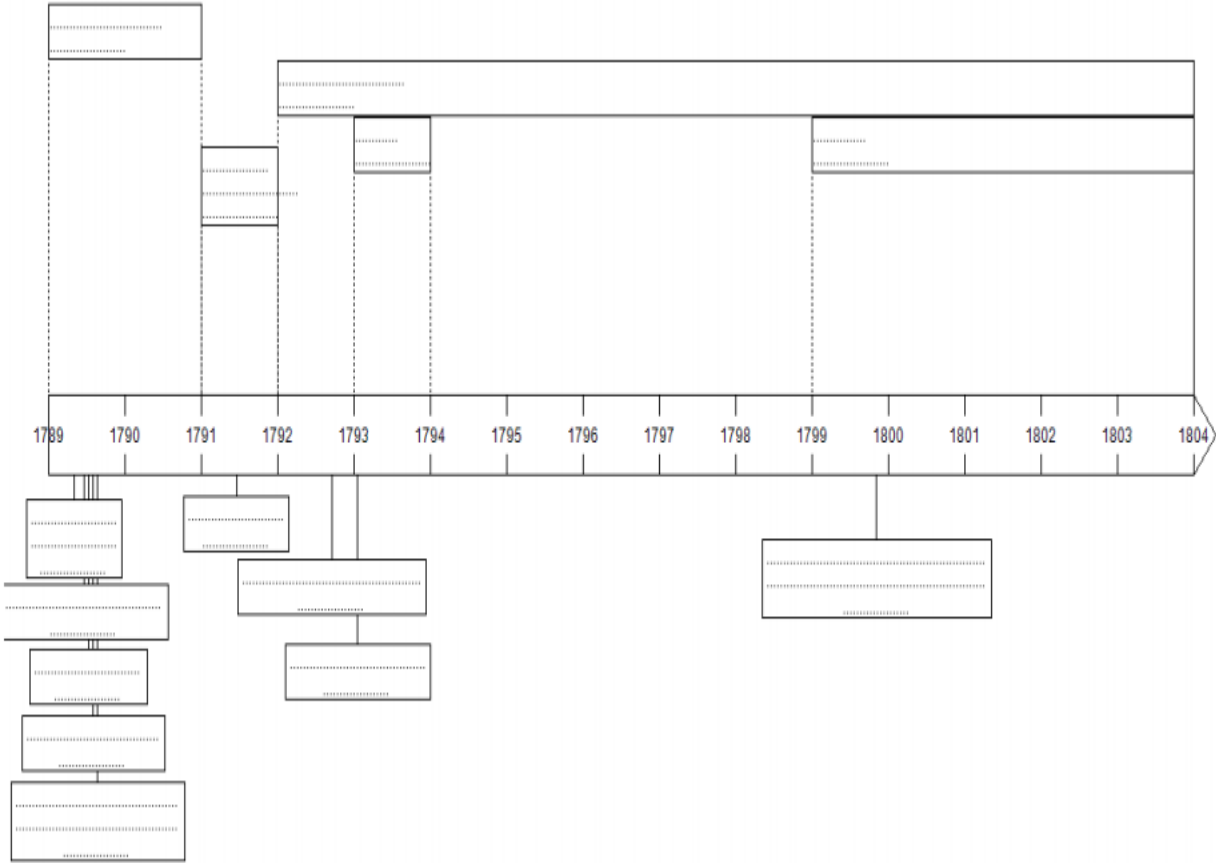
OBEREREZH 4: AN DISPAC'H GALL HAG AN IMPALAERIEZH? KRESK UR GEVREDIGEZH NEVEZ E FRAÑS HAG EN EUROPA

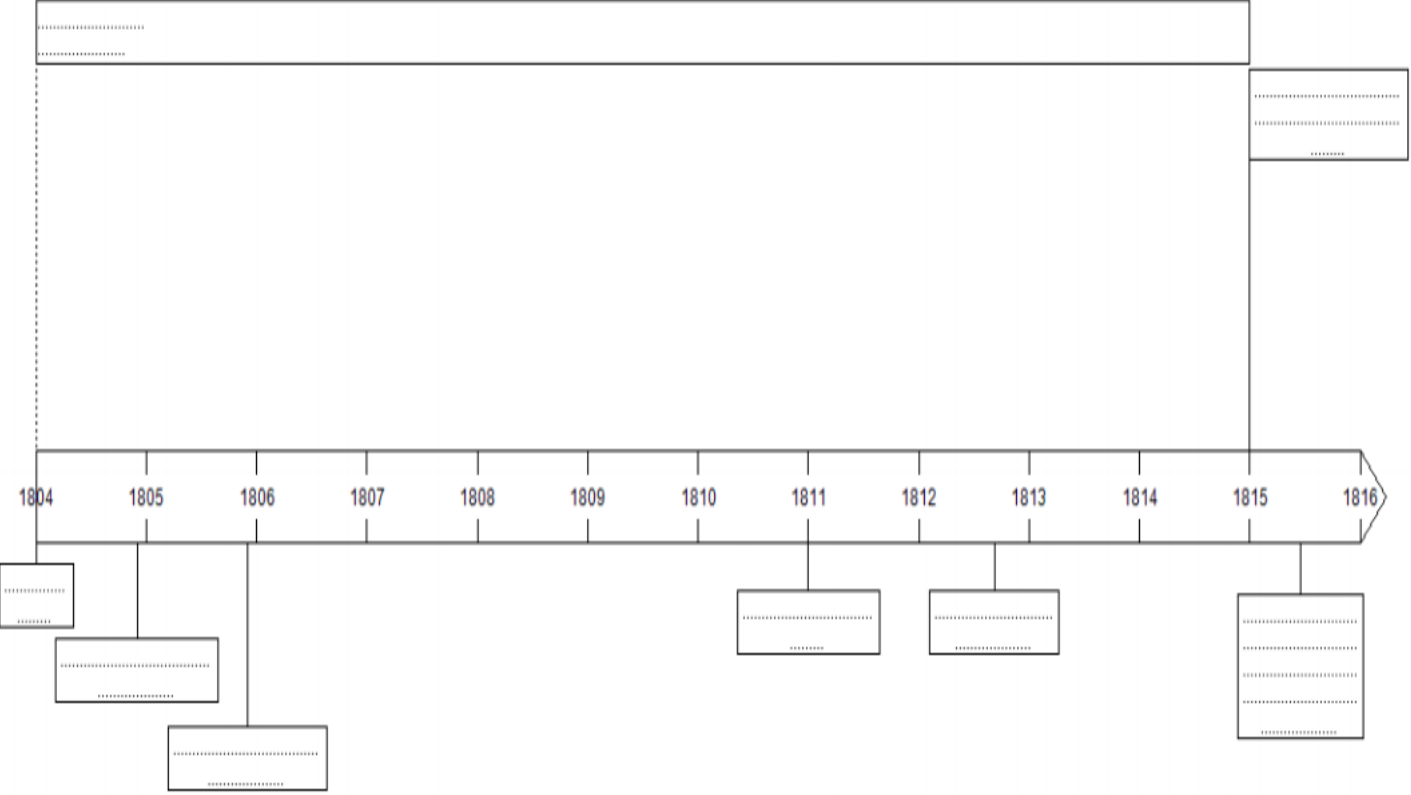
Live 2

Kudennadur: petra eo mareoù pennañ e savidigezh ar renadoù politikel disheñvel (Republik, Konsuliezh, Impalaeriezh)?

Barregezh labouret	En em briziiñ				Ali ar gelenner			
En em lec'hiañ en amzer : -Gouzout a ran renkañ darvoudoù, tudennoù ha mareadoù an eil diouzh egile en doare emren e-barzh ar prantad istorel a glot -Implij a ran gerioù resis evit termenañ ar cheñchamantoù etre pe prantad istorel					Ali ar gelenner			
	Faziañ a ran etre an deiziadoù pe ne zoujan ket doc'h ar gronologiezh	-kenliammañ a ran deiziadoù un darvoud hag ha e savan ar frizenn é reiñ anvioù d'an darvoudoù-mañ	-gouzout a ran deiziadoù un darvoud hag e adlakaan anezhe er c'henarroud, sevel a ran ar frizenn hag e urzhian anezhe é reiñ an anvioù	-gouzout a ran deiziadoù un darvoud sevel a ran ar frizenn, urhiañ a ran anezhe, envel a ran anezhe é kinnig anezhe, justifiañ a ran perak ez eus cheñchamantoù er c'henarroud, Gouzout a ran displegañ perak an darvoud resis a c'hell kas ur cheñchamant bras				

Urzh-labour: get sikour an dielloù hag an dorn-levr, klokait ar frizennoù edan. Skrivit anvioù ar prantad istorel a glot get ar gentel ha lakait an darvoudoù hag an deiziadoù meneget.

Live 3

OBEREREZH 4: AN DISPAC'H GALL HAG AN IMPALAERIEZH? KRESK UR GEVREDIGEZH NEVEZ E FRAÑS HAG EN EUROPA

Kudennadur: petra eo mareoù pennañ e savidigezh ar renadoù politikel disheñvel (Republik, Konsuliezh, Impalaeriezh)?

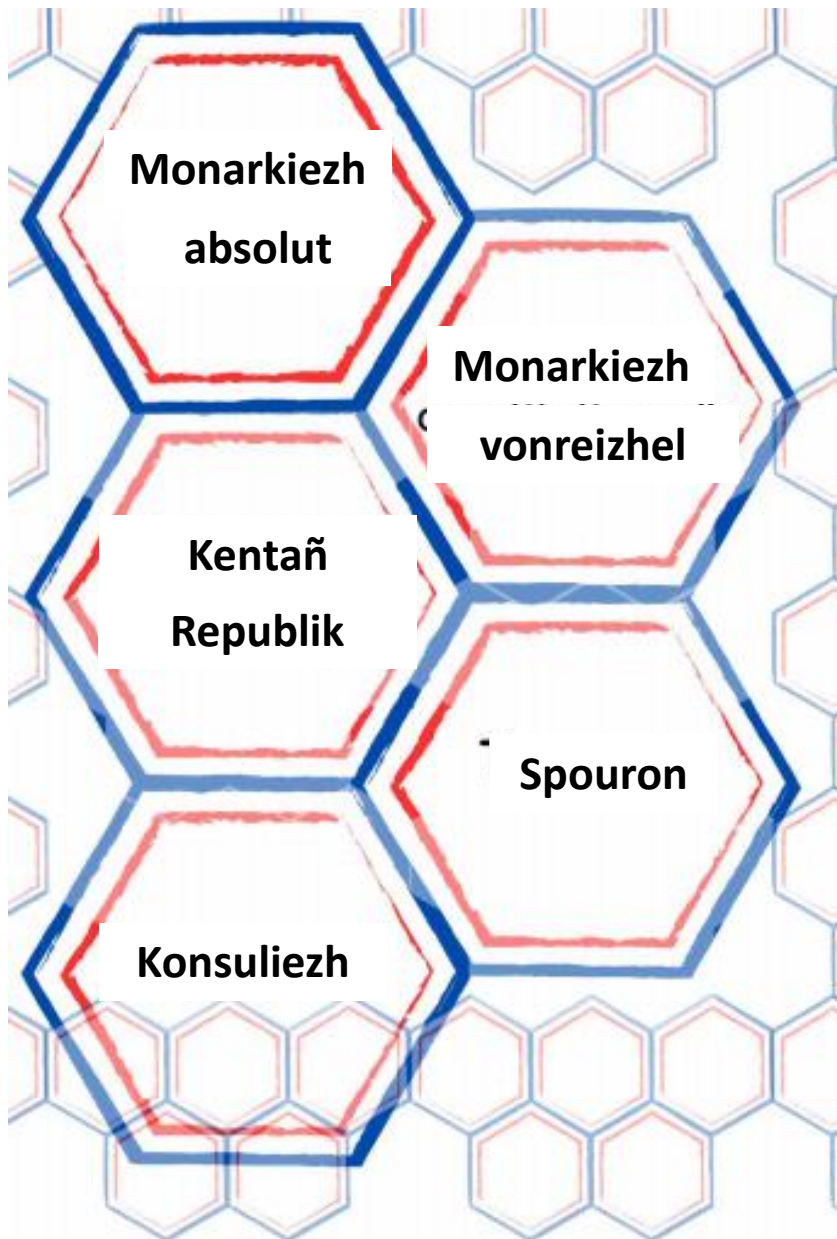
Barregezh labouret	En em briziiñ				Ali ar gelenner			
En em lec'hiañ en amzer : -Gouzout a ran renkañ darvoudoù, tudennoù ha mareadoù an eil diouzh egile en doare emren e-barzh ar prantad istorel a glot -Implij a ran gerioù resis evit termenañ ar cheñchamantoù etre pe prantad istorel					Ali ar gelenner			
	Faziañ a ran etre an deiziadoù pe ne zoujan ket doc'h ar gronologiezh	-kenliammañ a ran deiziadoù un darvoud hag ha e savan ar frizenn é reiñ anvioù d'an darvoudoù-mañ	-gouzout a ran deiziadoù un darvoud hag e adlakaan anezhe er c'henarroud, sevel a ran ar frizenn hag e urzhian anezhe é reiñ an anvioù	-gouzout a ran deiziadoù un darvoud sevel a ran ar frizenn, urhiañ a ran anezhe, envel a ran anezhe é kinnig anezhe, justitiañ a ran perak ez eus cheñchamantoù er c'henarroud, Gouzout a ran displegañ perak an darvoud resis a c'hell kas ur cheñchamant bras				

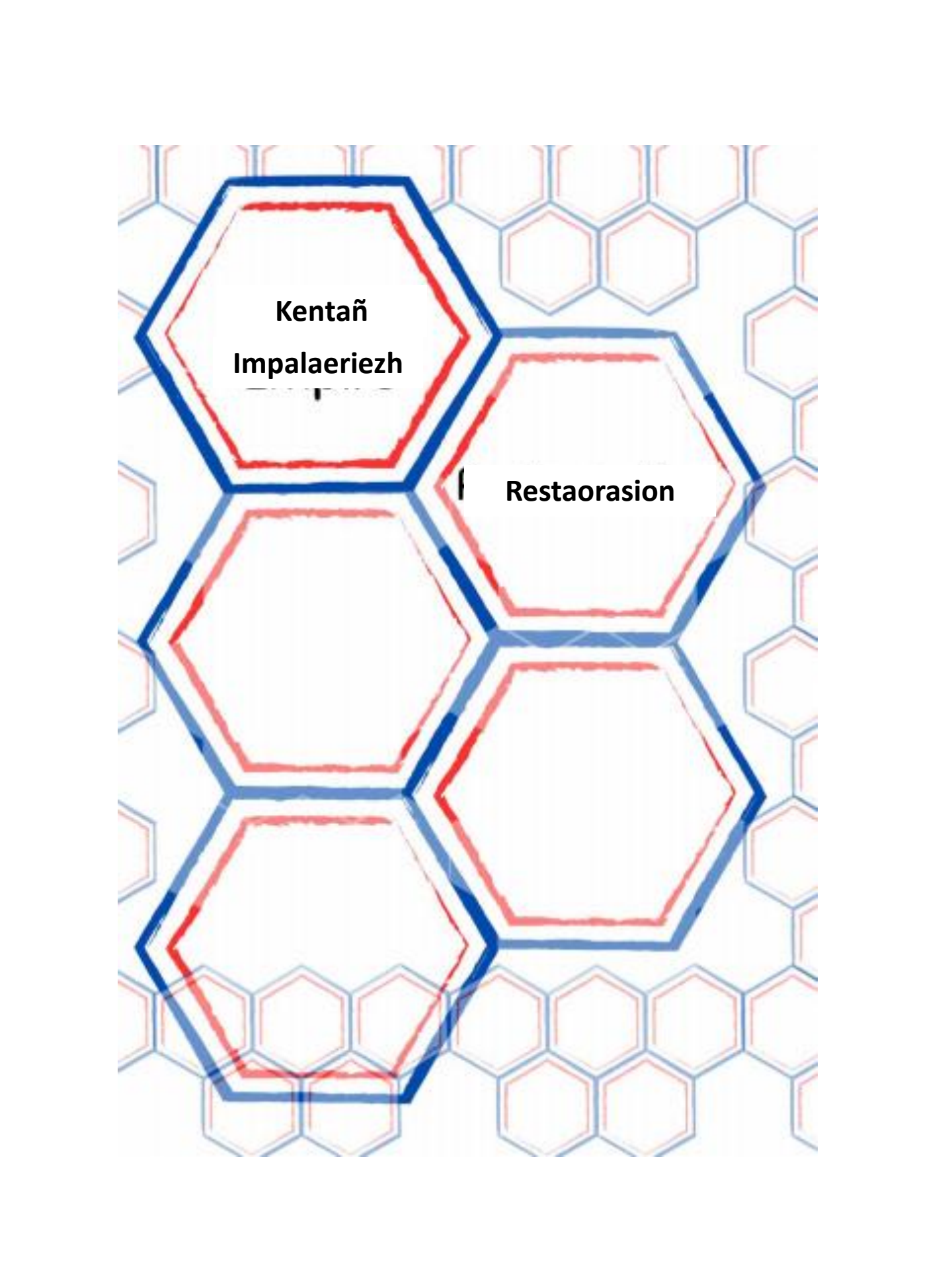
Urzh-labour: get sikour an dielloù hag an dorn-levr, savit ur frizenn gronologel a zaio eus 1789 betek 1815. Skrivit anvioù ar prantadoù istorel a glot get ar gentel ha lakait e darempred ar skeudennoù get an darvoudoù hag an deiziadoù a glot get an dielloù

**Kentañ
Impalaeriezh**

Restaorasion